

Lokaal **Democratie**
Alternatief **Anders**

NIEUWSBRIEF 140
februari 2024

Colofon

bestuur

voorzitter
Jos Witte 0223-533159
voorzitterlada@lada.nu

Secretaris
Nel Slob 0224-541718
secretariaatlada@lada.nu

penningmeester
Lavinia Grooten 06-14891872
penningmeesterlada@lada.nu

fractie

fractievoorzitter
Henk van Gameren Wieringerwaard
06-24441659
henkvangameren@hollandskroon.nl

fractieondersteuner
Daan Pruijboom Hippolytushoef
06-81090074
daanpruijboom@hollandskroon.nl

fractiesecretaris
Peter Couwenhoven Nieuwe Niedorp
06-25311671
fractielada@lada.nu

redactie
redactielada@lada.nu
www.lada.nu

bank NL03 RABO 0123077966
tnv penningmeester LADA

Agenda

maandag 18 maart 20.00 uur
openbare fractievergadering
Het Vikingschip, Den Oever

donderdag 21 maart 20.00 uur
raadsvergadering

maandag 15 april 20.00 uur
openbare fractievergadering
Ons Tweede Huis, Slootdorp

donderdag 18 april 20.00 uur
raadsvergadering

In dit nummer

Verslag openbare fractievergadering

Uit de fractie

LADA-motie weggestemd door de coalitie

Politieke vragen
bos van Van Moorselaar bedreigd

Gered door zon en wind

Verslag openbare fractievergadering 12-02-2024

Weer geen beeldvormende raadsagenda. Slechts hamerstukken ter besluitvorming geagendeerd. Er was dan ook geen reden om de raadsagenda inhoudelijk te behandelen.

Bij de hamerstukken werden de kadernota's van de gemeenschappelijke regeling van de veiligheidsregio en de regionale uitvoeringsdienst ter besluitvorming zijn gepresenteerd. Bij de brandweer moet fors geld bij om onder andere beroepspersoneel aan te kunnen trekken om de posten van een minimale bezetting te kunnen voorzien. De regionale uitvoeringsdienst kan het werk niet meer aan omdat het met een sterk verouderd ICT-systeem zit en personeel te kort heeft. Ook hier is fors meer geld nodig om de boel weer op orde te krijgen.

Raadscafé

Dit maal gehouden in de manege van Bucephalus in Barsingerhorn. De manege wil dorps-huis functie gaan vervullen om een beter exploitatieresultaat te verkrijgen, waarmee extra inkomsten verkregen kunnen worden om tot een beter exploitatie te komen. Stichting Plu-zorg presenteerde de plannen om een zorgerf mogelijk te maken rond de boerderij Heerenweg 12, Barsingerhorn. Een principeverzoek is door het college afgewezen.

Woonvisie

Deze is positief ontvangen, straalt ambitie uit, eindelijk een visie. Hadden wel wat concreter willen zien hoe men tot uitvoering denkt te komen. Veelzeggend is de opmerking in het hoofdstuk 'Zorgen dat het lukt' (pagina 36) waarin waarin te lezen valt: *De gemeentelijke organisatie is niet ingericht op de toename van plannen die gaan komen.*

Bos van Van Moorselaar in Nieuwe Niedorp

Projectontwikkelaar Scholtens Groep heeft perceel Dorpsstraat 78 in Nieuwe Niedorp verworven en daarna de daarop staande stolpboerderij verkocht met een klein deel van de grond. Het deel dat in de volksmond bekend staat als het bos van Van Moorselaar is in eigendom van Scholten gebleven.

Bewoners in de buurt hebben onlangs een brief van Scholten ontvangen dat de projectontwikkelaar grond gaat afvoeren van het Dahliapark naar een terrein achter de Dorpsstraat en dat dat enige overlast kan veroorzaken. Verschillende omwonenden hebben navraag gedaan bij Scholten waar de af te voeren grond gestort wordt. Duidelijkheid wordt daar niet over verkregen. Dat geeft te denken. Een projectont-

wikkelaar koopt geen stuk grond om daar niet op te kunnen bouwen. De grond van het bos is erg nat, dus het perceel kan goed opgehoogd worden met de grond uit het Dahliapark om het bouwrijp te maken.

Dat betekent het einde van het bos waarmee een geliefde en waardevolle plek groen in Nieuwe Niedorp zou verdwijnen. Waardevol vanwege zijn grote biodiversiteit. Er komen veel vogels in voor waarvan bijzondere soorten zoals de grote bonte specht, groene specht, uilen en vorig jaar ook de ijsvogel.

In de Woonvisie wordt nadrukkelijk benoemd dat groen en biodiversiteit in de dorpen belangrijk zijn voor een prettige en gezonde leefomgeving. Nu dreigt met het mogelijk verdwijnen van het bos van Van Moorselaar een belangrijk en biodivers stuk groen uit het dorp te verdwijnen.

LADA heeft het college vragen gesteld om duidelijkheid te verkrijgen over de plannen. Deze vragen staan vermeld op onze website.

Burgerparticipatie

Wat is de waarde van bewoners bijeenkomsten? Deze vraag kwam ter tafel naar aanleiding van de herstructurering van de Julianalaan in Slootdorp. Een door de gemeente belegde bijeenkomst werd goed bezocht maar met de vele suggesties is niets gedaan. Waarom kom je dan nog, een volgende keer blijft men thuis. De coalitie zegt burgerparticipatie belangrijk te vinden maar de gemeente komt niet veel verder dan aanhoren wat er gezegd wordt. Dat is het dan. Voor LADA betekent burgerparticipatie meer. Je kunt pas spreken van participatie als de inwoner daadwerkelijk betrokken wordt bij het opstellen van de plannen en de uitvoering.

UIT DE FRACTIE

Onze motie waarin het college gevraagd werd aan te sluiten bij de gesprekken die er in de regio gevoerd worden om te onderzoeken of kernenergie een rol in energietransitie kan hebben, heeft weer eens tot een debat in de raad geleid. De motie werd mede ingediend door het CDA en kreeg steun van de VVD. Wij vroegen een hoofdelijke stemming om duidelijkheid te verkrijgen over de verhoudingen binnen de coalitiepartijen. Alleen GL en PvdA spraken zich uit tegen kernenergie. SHK was onduidelijk, OHK en D66 zeiden voor kernenergie te zijn maar uiteindelijk stemde alleen Lars Ruiters (OHK) voor de motie waarmee deze met 17 tegen 11 stemmen verworpen werd. De stemverklaring die gebruikt werd was: ben voor kernenergie maar tegen de motie. Het is duidelijk dat de coalitie heel houden het enige motief voor dit stemgedrag is. Het kan echter de verdeeldheid binnen de coalitie niet verhullen. Wethouder Lilian Peters (GL) ontraadde de motie want zij had geen behoefte om het gesprek met de andere gemeenten aan te gaan. Motivering wij hebben daar ambtelijk de capaciteit niet voor en zijn druk bezig met alternatieven. Daarbij werden ook weer de zonne-atollen in de Wieringerhoek benoemd, hoewel de raad in grootte meerderheid heeft aangegeven daar geen voorstander van te zijn.

LADA-motie 'Kernenergie in de regio' wordt weggestemd door de coalitie

Deze verklaring van de fractie is ook op de website geplaatst

Donderdag 15 februari heeft LADA samen met het CDA een motie ingediend die ertoe oproept om in regionaal verband onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor plaatsing van een kleine kernreactor (SMR) in de Kop van Noord-Holland. Den Helder en enkele gemeentes in de West-Friesland hebben al eerder een soortgelijke motie aangenomen, dus er ligt een mooie kans voor ons als gemeente Hollands Kroon om in regionaal verband aan te haken. Immers, zelfs een kleine kerncentrale wekt genoeg energie op om een groot deel van de regio van stroom te voorzien.

In 2022 dienden LADA, OHK en VVD al eens een motie in om kernenergie onderdeel te laten uitmaken van de regionale energiestrategie (RES). Deze motie haalde het toen niet, maar met de huidige verhoudingen in de raad was er een goede kans dat er nu wel genoeg animo voor deze motie zou zijn. De motie roept immers ook alleen maar op tot aanhaken bij het onderzoek. Tot onze verbazing was de sfeer bij OHK volledig gekanteld. Hoewel het grootste deel van de fractie bekend voorstander is van kernenergie, stemde dit keer de hele fractie, op Lars Ruiters na, tegen de motie. De argumentatie hierachter was onduidelijk; OHK gaf aan moeite te hebben met de verwoording van de motie. Het CDA vroeg hierop wat de indieners aan de motie zouden kunnen aanpassen zodat OHK in kon stemmen, maar hierop kwam geen reactie. Er kwam ook geen duidelijke stemverklaring. De hele fractie behalve Ruiters gaf als verklaring: 'voor kernenergie, maar tegen deze motie'.

Ook de rol van D66 en Anders! waren bijzonder. D66 gaf aan met open blik naar kernenergie te kijken en het als potentieel onderdeel van de energiemix te zien, maar besloot toch tegen te stemmen. Anders!, wiens raadslid in de provinciale staten namens BBB groot voorstander is van kernenergie, stemde ook tegen zonder stemverklaring.

De reactie van wethouder Peters op deze motie was behoorlijk verontrustend. Ondanks dat er kort geleden 4 nieuwe beleidsadviseurs duurzaamheid zijn aangenomen en het team nu uit 8 personen bestaat, gaf zij aan geen ambtelijke capaciteit te hebben om deze motie uit te voeren. Peters gaf aan dat zij heel druk zijn met alle andere energieprojecten, waaronder zonne-atollen. Bijzonder, aangezien de raad duidelijk heeft aangegeven geen voorstander te zijn van zonne-atollen.

Aan het eind van de avond bleken alleen LADA, CDA, VVD en één lid van OHK voor de motie te stemmen, en bleven de rijen in de coalitie stevig gesloten. Van GroenLinks, PvdA en SHK was bekend dat zij geen voorstander zijn van kernenergie, maar de rol van D66 en met name OHK doet

vermoeden dat er in de coalitie druk is uitgeoefend om deze motie niet te steunen. Een kwalijke

Politieke vragen

Onderwerp: Bos van Van Moorselaar in Nieuwe Niedorp bedreigd

Geachte leden van het college,

Projectontwikkelaar Scholtens Groep heeft perceel Dorpsstraat 78 in Nieuwe Niedorp verworven en daarna de daarop staande stolpboerderij verkocht met een klein deel van de grond. Het deel dat in de volksmond bekend staat als het bos van Van Moorselaar is in eigendom van Scholten gebleven.

Bewoners in de buurt hebben onlangs een brief van Scholten ontvangen dat de projectontwikkelaar grond gaat afvoeren van het Dahliapark naar een terrein achter de Dorpsstraat en dat dat enige overlast kan veroorzaken. Verschillende omwonenden hebben navraag gedaan bij Scholten waar de af te voeren grond gestort wordt. Duidelijkheid wordt daar niet over verkregen. Dat geeft te denken. Een projectontwikkelaar koopt geen stuk grond om daar niet op te kunnen bouwen. De grond van het bos is erg nat, dus het perceel kan goed opgehoogd worden met de grond uit het Dahliapark om het bouwrijp te maken.

Dat betekent het einde van het bos waarmee een geliefde en waardevolle plek groen in Nieuwe Niedorp zou verdwijnen. Waardevol vanwege zijn grote biodiversiteit. Er komen veel vogels in voor waarvan bijzondere soorten zoals de grote bonte specht, groene specht, uilen en vorig jaar ook de ijsvogel.

Dit roept bij ons de volgende vragen op:

1. Waar wordt de grond uit het Dahliapark gestort?
2. Wat zijn de plannen van de projectontwikkelaar?
3. Bent u daar in gekend?
4. Wat betekenen die voor het bos van Van Moorselaar?
5. Gaat dat gekapt worden?

U voert beleid waarin herstel van biodiversiteit een belangrijk onderdeel vormt. In de concept Woonvisie onderschrijft u dat nadrukkelijk door aan te geven dat groen en biodiversiteit in de dorpen belangrijk zijn voor een prettige en gezonde leefomgeving.

6. Moet u dan bestaande plekken, zoals het bos van Van Moorselaar, niet koesteren en behouden?

Gered door zon en wind

door Geertje Dekkers, uit Maarten! 2024-3.

Nederland moet zo snel mogelijk omschakelen naar zonne- en windenergie, stelt Peter Palensky van de TU Delft. Hij doet onderzoek naar manieren om het energienetwerk stabiel te houden, want dat net wordt steeds complexer. 'Iedereen met een paar zonnepanelen op het dak doet nu ook mee.'

Gelukkig hebben we de Noordzee. Die is voor een groot deel vrij ondiep en dat is echt een godsgeschenk. Daar kunnen we heel veel windmolens neerzetten en dat is onze redding,' zegt hoogleraar Peter Palensky. 'Want we moeten de CO2-uitstoot terugdringen. Heel snel. Niet binnen zestig of zeventig jaar, maar binnen tien. En dat kan. Het wordt wel duur, maar we hebben in het verleden vaker heel veel geld uitgegeven. En in dit geval zal de investering iets belangrijks opleveren. We zullen de leefbaarheid van de aarde beschermen.' Palensky werkt aan intelligente elektriciteitsnetwerken, die nodig zijn om het land te kunnen laten draaien op hernieuwbare energie.

Hoe staat Nederland er wat dat betreft voor? Hoeveel vorderingen maken we met de energietransitie?

'Die vraag heb ik vaak aan studenten gesteld: waar denken jullie dat we staan, vergeleken met andere landen in Europa? Dan dachten ze altijd dat we bij de "goeden" hoorden, bij de groenen. Maar in werkelijkheid bungelden we lang bijna onder aan de ranglijsten. Alleen Malta stond lager dan wij.

Dat heeft er onder andere mee te maken dat Nederland zo vlak is. Andere Europese landen maken bijna allemaal gebruik van waterkracht, maar dat gaat hier niet omdat er weinig verval is in de rivieren. Dat is lastig, maar op de lange termijn is het een voordeel, want het dwingt ons helemaal over te gaan op houdbare bronnen, met name zon en wind. Als rivieren door klimaatverandering vaker laag komen te staan, zal waterkracht minder opleveren. Maar zon en wind zullen altijd blijven.

Als we daar nu in investeren, levert dat dus voordeel op. En het gaat de goede kant op: de afgelopen jaren heeft Nederland een deel van de achterstand ingehaald en ik zie veel goede voortekenen. Maar er moet ook nog veel gebeuren, vooral aan ons elektriciteitsnetwerk. Dat heeft een flinke upgrade nodig.'

Zijn zon en wind niet te wisselvallig om op te vertrouwen? Hoe moet het als het niet waait of als er geen zon is?

'Daar zit het probleem niet echt, want we kunnen, afhankelijk van het aanbod, energie uitwisselen met andere landen. Of we kunnen energie opslaan op momenten dat we veel produceren om die te gebruiken als er weinig aanbod is. Het echte venijn zit 'm in het feit dat apparaten als zonnepanelen, elektrische auto's, accu's enzovoort niet bepaald bijdragen aan de stabiliteit van het netwerk. Ons elektriciteitsnetwerk, zoals we het de afgelopen 130 jaar hebben uitgebouwd, is inherent instabiel. Daarom zijn er *checks and balances* in verwerkt die bijvoorbeeld zorgen dat er altijd even veel wordt geproduceerd als er wordt verbruikt. >

Daar werken mensen dag in, dag uit aan, want het moet allemaal precies kloppen, tot op de microseconde, want anders zouden er storingen ontstaan en zou het licht steeds uitvallen.

De stabiliteit wordt lastiger te handhaven als je allerlei nieuwe systemen aan het netwerk hangt. Vroeger had je een netbeheerder en een paar grote maatschappijen, maar nu speelt iedereen met een paar zonnepanelen op het dak mee.

De situatie is dus veel complexer geworden, en als we verder overgaan op hernieuwbare energie zal dat alleen maar meer gaan spelen. Maar het evenwicht van het netwerk blijft essentieel. Daar doe ik onderzoek naar: ik zoek naar manieren om het complexere netwerk stabiel te houden.'

bleken het netwerk te kunnen stabiliseren en ze werken ook nog als buffers: als er veel energie is uit zon en wind kunnen ze waterstof maken, en die kan op andere momenten weer als energiebron worden gebruikt. In onze simulaties pakte dat heel goed uit.'

Een offshore platform van Neptune Energy waar groene waterstof wordt geproduceerd.

'Kernenergie is een veel te duur alternatief'

Als we daar nu in investeren, levert dat dus voordeel op. En het gaat de goede kant op: de afgelopen jaren heeft Nederland een deel van de achterstand ingehaald en ik zie veel goede voortekenen. Maar er moet ook nog veel gebeuren, vooral aan ons elektriciteitsnetwerk. Dat heeft een flinke upgrade nodig.'

Hoe gaat dat in zijn werk?

'Met de huidige complexiteit van het elektriciteitsnetwerk is het onmogelijk geworden om gewoon uit te rekenen hoe we de infrastructuur het best kunnen organiseren. Daarom werken we met een "digitale tweeling" van het Nederlandse netwerk: een zo goed mogelijke computerversie van het fysieke systeem. Daarmee voeren we simulaties uit, om te zien hoe het uitpakt als je bijvoorbeeld energiebronnen of opslagsystemen toevoegt of weghaalt uit het netwerk. Collega's hier doen vergelijkend werk met andere aspecten. Zij kijken bijvoorbeeld naar de bescherming tegen cyberaanvallen door vandalen, activisten of andere staten. Want daar moeten we ook rekening mee houden.'

En wat voor resultaten levert het op?

'We hebben bijvoorbeeld gekeken naar de rol van hydrolysers, die energie gebruiken om water om te zetten in zuurstof en waterstof. Die

Zal kernenergie een belangrijke rol spelen in de transitie?

'Daar zijn de meningen over verdeeld, maar ik ben geen voorstander. Dat heeft te maken met de kosten. Als je een kerncentrale veilig wilt laten werken heb je een zwerm aan ingenieurs nodig, en dat kost geld – ontzettend veel geld. Met bijvoorbeeld zonne-energie is dat anders. Je kunt bij wijze van spreken een aap een zonnepaneel in een boom laten hangen, want zo'n ding is *foolproof*. Dat maakt het veel goedkoper dan kernenergie. Daar komt nog bij dat er veel water nodig is om kerncentrales te koelen, en in droge periodes heeft bijvoorbeeld Frankrijk daar nu al problemen mee. Ik zou er dus niet voor kiezen.'

Windmolens en zonnepanelen zijn misschien goedkoper dan kernenergie, maar vragen ook een gigantische investering.

'Vergeet niet dat we nu niet de echte prijs betalen voor onze energie, onder meer omdat we de aangerichte schade niet meerekenen in de kosten. Als we dat wel zouden doen zou wind- en ook zonne-energie op de lange termijn juist goedkoper blijken te zijn dan fossiele energie. En we maken onszelf ook nog eens onafhankelijk van allerlei onbetrouwbare heersers.'

>

De materialen voor bijvoorbeeld accu's worden vaak op mens- en milieuonvriendelijke manieren gewonnen en geproduceerd. Is dat geen reden om het rustig aan te doen met de transitie?

'Nee, want veel van die materialen zijn helemaal niet zo zeldzaam als je misschien denkt, en we zouden ze ook op een verantwoorde manier in bijvoorbeeld Europa kunnen winnen. Het gaat nu vaak mis omdat we ook hiervoor niet de echte prijs willen betalen en het werk overlaten aan landen die het niet zo nauw nemen met bijvoorbeeld veiligheid.

Maar het is wel belangrijk dat we de materialen die we gebruiken goed recyclen. Wat mij betreft houden we heel nauwkeurig bij wat er in alle apparatuur gaat, zodat we alles na verloop van tijd opnieuw kunnen gebruiken. Want op het gebied van hernieuwbare energie zullen de ontwikkelingen nog lang doorgaan. We zullen dus nog vaak nieuwe spullen moeten maken, en daarvoor moeten we materialen steeds opnieuw gebruiken.'

Wat voor nieuwe ontwikkelingen vallen er de komende jaren zoal te verwachten?

'Vooral nieuwe manieren om energie op te slaan. Daar wordt hard aan gewerkt, en vermoedelijk zullen we uitkomen bij een mix van allerlei middelen – bijvoorbeeld elektrische accu's in huizen en buurten, en op provinciaal en landelijk niveau bijvoorbeeld opslag in waterstof of synthetisch methaan. En die mix kan blijven veranderen, afhankelijk van de omstandigheden en technische ontwikkelingen.

Er werd eindelijk weer eens gedebatteerd in de gemeenteraad van Hollands Kroon. Niet vanwege de reguliere raadsagenda, want die was nauwelijks spannend te noemen, maar vanwege de motie van LADA en het CDA over een regionaal onderzoek naar een kleine kernreactor (SMR).

www.regionoordkop.nl

'We zijn op zoek naar zwermintelligentie'

Elk van de onderdelen op zich zal niet heel ingewikkeld zijn, maar door hun samenwerking zal het netwerk heel veel kunnen. Vergelijk het met een bijenvolk. Elk beestje op zich is vrij eenvoudig, maar samen zijn ze heel intelligent. Als ze bijvoorbeeld te maken krijgen met een ziekte, kunnen ze het besmette deel van het volk in quarantaine doen. Vertaald naar het elektriciteitsnetwerk zou dat betekenen dat een gehackt deel snel kan worden geïsoleerd, zodat de rest kan blijven draaien. Met ons onderzoek en onze simulaties zijn we in feite naar zoiets op zoek: naar zwermintelligentie. Daarvoor kunnen we sinds een paar jaar gebruikmaken van software voor zelflerende systemen. Die helpen om het netwerk wendbaar te laten reageren op allerlei problemen en het toekomstbestendig te maken.'

<

CV

Peter Palensky (1972) werkt sinds zijn studie aan de Technische Universiteit Wenen op het terrein van informatica en energiesystemen. In 2014 werd hij hoogleraar Intelligent Electric Power Grids aan de TU Delft.

openbare fractievergadering

**maandag 18 maart
aanvang 20.00 uur**

**locatie:
Theater Het Vikingschip
Robbenstraat 11a 1779BJ Den Oever**